

Klimaatverandering vormt een bedreiging voor het menselijk welzijn en de gezondheid van de planeet. Volgens het meest recente rapport van het IPCC (Intergouvernementele Werkgroep inzake Klimaatverandering) is er een snel sluitende kans om een leefbare en duurzame toekomst voor iedereen veilig te stellen [1]. De keuzes en acties die de komende jaren worden genomen, zullen voor duizenden jaren gevolgen hebben [1]. Het is dus zeer belangrijk dat we meer aandacht besteden aan de negatieve effecten die we hebben op de natuur van de aarde. Hoe hebben we het zover kunnen laten komen? Dit heeft grotendeels te maken met het menselijk brein dat zich meer bezig houdt met directe problemen en gevolgen dan met langetermijneffecten. Dit fenomeen staat bekend als "present bias" [2]. Mensen kiezen er bijvoorbeeld voor om met de auto naar het werk te gaan in plaats van met de fiets, omdat het sneller en gemakkelijker is. Ze denken niet direct aan de uitstoot van schadelijke gassen door de auto, die in de toekomst negatieve gevolgen kunnen hebben. Mensen denken eerder aan de schade die het vergroenen van de economie kan veroorzaken dan aan de schade die de economie aan de natuur kan toebrengen. Wanneer we rechtstreeks geconfronteerd worden met de gevolgen van klimaatverandering, zal het helaas al te laat zijn.

Ondanks deze "present bias" zijn er nog steeds mensen en organisaties die actief bezig zijn met het beschermen van de aarde, zoals instanties als het IPCC, WWF en Greenpeace. Deze instanties doen hun best om mensen bewust te maken van de toekomstige gevolgen, en dit lijkt ook effect te hebben; uit een steekproef bleek dat slechts een gemiddelde van 3% zei dat klimaatverandering niet serieus is [3]. Veel mensen erkennen dus wel het belang ervan, maar door de "present bias" zijn ze niet altijd gemotiveerd om directe actie te ondernemen, wat eigenlijk tegenstrijdig is. De huidige media lijken dus niet optimaal te werken om gedragsverandering te veroorzaken. In het latere deel van dit onderzoek wordt dit onderzocht door het testen van verschillende media.

We hebben tot nu alleen gesproken over dat er gevolgen zijn, maar wat zijn deze gevolgen nou eigenlijk? Het IPCC voorspelt dat de temperatuur van de aarde zal stijgen met 1,4–5,8 °C [1]. Om dit te visualiseren, kunnen we kijken naar de grafiek van het KNMI hieronder [4]. Als de gemiddelde temperatuur zou stijgen met 5 °C, zou Nederland zich op het niveau bevinden dat we nu als het "hoogste ooit gemeten" beschouwen, en dat zal ook nog verder stijgen. Als mensen het nu al warm vinden, kunnen ze zich voorstellen dat dit slechts het begin is. Deze temperatuurstijging zal leiden tot extreme weersomstandigheden zoals hittegolven, droogte, overstromingen en stormen. Dit zal een enorme impact hebben op ecosystemen, landbouw, voedselvoorziening en de gezondheid van mensen. Bovendien zal het smelten van ijskappen en gletsjers leiden tot een stijging van de zeespiegel, wat resulteert in het verlies van land, overstromingen van kustgebieden en het verlies van leefgebied voor vele diersoorten. In het diagram hiernaast staat duidelijk weergegeven wat de connecties zijn tussen de grote gevolgen en de gevolgen voor de gezondheid [5]. Het ziet er dus niet goed uit, en lijkt de mogelijkheid dat de aarde niet meer leefbaar zal zijn in de toekomst groter dan ooit tevoren.

Met welke oplossingen zal de mensheid mee komen eenmaal de gevolgen van de klimaatverandering onvermijdelijk worden? Op de hedendaagse dag zijn verschillende instanties zoals NASA, Roscosmos, ESA, bezig met de ontwikkeling van geavanceerde ruimtetechnologieën. NASA is bijvoorbeeld bezig met het Artemis-Programma, waarbij ze terugkeren naar de maan om daar een basis voor de mensheid op te zetten [6]. Dit dient ook

als een tussenstap om uiteindelijk de eerste mens op Mars te laten landen. Daarnaast staan er vele andere missies gepland op het gebied van ruimte- en planeetverkenning in de toekomst. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid dat we in de toekomst als interplanetaire en zelfs multiplanetaire soorten worden beschouwd. De vraag is echter of we dat wel willen. Als we naar onze opties kijken, zijn deze vrijwel nihil. De eerste ster bij ons "in de buurt", Proxima Centauri, bevindt zich op maar liefst 4,25 lichtjaar afstand, wat overeenkomt met 40,208,000,000,000 kilometer! We zijn dus beperkt tot de planeten en manen in ons eigen zonnestelsel, en op dit moment bieden deze geen leefbare omgevingen voor de mens. Dit benadrukt tegelijkertijd het cruciale belang van onze eigen planeet, zelfs als we in de toekomst de mogelijkheid hebben om andere werelden te verkennen.